

اعجاز علمی قرآن در مورد آهن

حسن خانی^۱، حسین خانی^۲ و فاطمه خانی^۳

^۱ دکترای مهندسی برق، عضو هیئت علمی دانشگاه مهندسی فناوری های نوین قوچان، خیابان امام رضا (ع)، قوچان، خراسان رضوی
کد پستی: ۹۴۷۱۷-۸۴۶۸۶، تلفن: ۰۵۱-۴۷۳۴۴۰۰۱

^۲ دکترای زبان و ادبیات عرب، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیروان، خیابان دانشگاه، شیروان، خراسان شمالی
کد پستی: ۰۵۸۲-۴۲۲۳۴۵۴، تلفن: ۰۹۴۶۱۷۰۰۰۰۰

^۳ کارشناس زبان انگلیسی، آموزش و پژوهش شهرستان کلات، کلات، خراسان رضوی

چکیده: در طول تاریخ به ویژه در دوران معاصر عده ای از دشمنان قرآن سعی بر شبهه وارد ساختن به ساحت مقدس این نور آسمانی داشته و دارند. خداوند رحمان در آیه‌ی ۳۲ سوره‌ی توبه در مورد این افراد می‌فرماید: "آها می‌خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند؛ ولی خدا جز این نمی‌خواهد که نور خود را کامل کند، هر چند کافران ناخشنود باشند!" گرایش به دین راستین اسلام در قرن اخیر با وجود هجمه‌ی سنگین و هزینه‌های هنگفت تبلیغاتی بر ضد اسلام، خود بهترین گواه بر سنت الهی اشاره شده در آیه‌ی بالا می‌باشد. آری قرآن نوری است که هر کس به فراخور آمادگی و آشنازی‌اش از آن بهره می‌گیرد. هر کس به نوعی نیاز دارد معجزاتی در قرآن مشاهده کند تا در این شرایط سخت که این کتاب سراسر نور مورد تهدیدهای زیادی قرار گرفته است به آسمانی بودن آن با قلب و جان خویش گواهی دهد و احکامی از قرآن را هم که فعلًا با عقل محدود خود قادر به درک آن نیست از صمیم قلب پذیرد. با وجود اینکه قرآن مجید کتابی علمی نبوده بلکه نوری انسان ساز و هدایت‌گر می‌باشد، تاکنون در رشته‌های علمی مختلف، حقایق معجزه آسایی در قرآن پیدا شده‌است. ناگفته‌ی پیداست که اگر این نکات به گوش اهل آن برسد به حقانیت قرآن با قلب خویش گواهی خواهند داد و اگر فطرت پاک و بدون تعصیت داشته باشند مسلمان خواهند شد یا حداقل از صفات دشمنان آن فاصله خواهند گرفت. در این مقاله نیز سعی شده است تا با مقایسه‌ی دیدگاه قرآن با یافته‌های اخیر علمی در مورد فلز آهن بر آسمانی بودن این کتاب مقدس بیش از پیش تأکید شود. در این مقاله، ابتدا یافته‌های اخیر علمی در مورد آهن بیان گردیده و سپس به دیدگاه قرآن که یافته‌های علمی عصر حاضر آنرا تأیید می‌نماید، پرداخته می‌شود.

کلیدواژه‌ها: آهن، عدد اتمی، عدد جرمی، ارزش ابجدی حروف عربی و معجزه قرآن.

۱. مقدمه‌ای بر یافته‌های اخیر علمی در مورد آهن

۱-۱. پیدایش آهن از همجوشی هسته‌ای در ستارگان بسیار داغ و بزرگ

آهن به وسیله‌ی فرآیند گداخت (fusion) سیلیکون در ستارگان بسیار بزرگ و بسیار داغ (با دمایی بیش از ۲.۵ میلیارد درجه کلوین) تشکیل می‌شود.^۱ آهن بعد از نیکل سنگین‌ترین عنصر پایداری است که بدین روش تولید می‌گردد.^۲ در هسته‌ی ستارگان یاد شده، بعد از همجوشی‌های هسته‌ای پی در پی، نیکل ۵۶ ناپایدار تولید می‌گردد. ولی همجوشی هسته‌ای نیکل ۵۶ با سایر عناصر این بار به جای تولید انرژی، نیازمند انرژی است، بنابراین بعد از تولید نیکل ۵۶ ستاره نمی‌تواند انرژی بیشتری از طریق همجوشی هسته‌ای به دست آورد و در نتیجه دچار فروپاشی هسته‌ای می‌گردد. در پایان، انفجار مرگبار ستاره چنان قدرت و انرژی عظیمی آزاد می‌کند که با استفاده از این انرژی نیکل ۵۶ دچار همجوشی هسته‌ای شده و به کمالت ۵۶ ناپایدار و از کمالت ۵۶ ناپایدار تبدیل می‌گردد. در اثر

¹ <http://en.wikipedia.org/wiki/Iron>

² M. P. Fewell, "The atomic nuclide with the highest mean binding energy," American Journal of Physics, vol. 63, no. 7, pp. 653-58, 1995.

فروپاشی هسته‌ی ستاره، یک آبر نو اختر (supernova) پدید می‌آید. ابر نو اختر نیز از طریق فرآیند-۲ ایزوتوب‌های دیگری را از آهن پایدار پدید می‌آورد.^۲

۲-۱. آهن در پوسته‌ی زمین

آهن چهارمین عنصر از لحاظ فراوانی در پوسته‌ی زمین است^{۳،۴}. آهن متداول‌ترین ماده‌ی مقاوم و نسوز به شمار می‌رود.^۵ در حالی که آهن حدود ۰.۵٪ از پوسته‌ی زمین را تشکیل می‌دهد، اعتقاد بر این است که هسته‌ی زمین در حد زیادی از یک آلیاژ آهن-نیکل تشکیل شده است که ۳۵٪ جرم کل زمین را تشکیل می‌دهد، بنابراین آهن فراوان‌ترین عنصر در کره زمین است ولی در پوسته‌ی زمین چهارمین عنصر از لحاظ فراوانی می‌باشد^۶؛ بیشتر آهن پوسته زمین با اکسیژن ترکیب شده و به صورت سنگ‌های معدنی اکسید آهن مثل هماتیت و مگنتیت یافت می‌شود. حدود یکی از بیست شهاب سنگ از مواد معدنی آهن-نیکل تائثیت (۳۵-۸۰٪ آهن) و کاماسیت (۹۰-۹۵٪ آهن) تشکیل شده‌اند. شهاب سنگ‌های آهنهای بیشترین شکل آهن فلزی طبیعی در سطح زمین می‌باشند.^۷

۱-۳. ایزوتوب‌های آهن

آهن به طور طبیعی متشکل از ۳ ایزوتوب پایدار آهن ۵۶ و آهن ۵۷ و آهن ۵۸ می‌باشد^{۸،۹}. در میان این ایزوتوب‌های پایدار، تنها آهن ۵۷ دارای چرخش هسته‌ای (nuclear spin)^{۱۰} است و مابقی دارای چرخش هسته‌ای صفر می‌باشند^{۱۱}. لازم به ذکر است که پیش‌بینی می‌شود ایزوتوب آهن ۴۵ ایزوتوبی ناپایدار با نیمه عمری بیشتر از عمر کره زمین باشد، در نتیجه در بعضی از طبقه‌بندی‌ها این ایزوتوب را پایدار معرفی نموده‌اند در حالی که اجمعان کامل بین دانشمندان در این زمینه وجود ندارد.

۱-۴. نحوه‌ی پیدایش خورشید و منظومه‌ی خورشیدی

طبق تازه‌ترین مطالعات، خورشید و سایر سیارات منظومه‌ی خورشیدی از تراکم یک ابر هیدروژنی در ۴.۵۷ میلیارد سال پیش تشکیل شده‌اند. تنها چند ۱۰۰ میلیون سال از عمر خورشید و منظومه‌ی خورشیدی گذشته بود که اولین ذرات فلزهای سنگین مانند آلمینیوم و آهن که در اثر فروپاشی یک ستاره پدید آمده بودند، وارد منظومه‌ی خورشیدی شدند.^{۱۲}

۱-۵. آهن و اهمیت آن در زندگی جانداران روی زمین

میکروبیولوژیست معروف مایکل دنتون در کتاب خود، تقدیر طبیعت، این گونه بر اهمیت آهن تاکید می‌کند: "آهن مهمترین فلز برای بقای زندگی روی کره‌ی زمین است. انبیشت آهن در هسته‌ی ستارگان است که انفجار ستاره و تشکیل ابر نو اختر را رقم می‌زند و در نتیجه‌ی آن، اتمهای حیاتی برای زندگی در سرتاسر کیهان پراکنده می‌گردند. این ذرات آهن وقتی به زمین رسیدند به علت سنگینی در

³ <http://en.wikipedia.org/wiki/Iron>

⁴ M. J. Denton, "Nature's Destiny: How the Laws of Biology Reveal Purpose in the Universe," The Free Press, 1998, page 198, ISBN: 0-7432-3762-5.

⁵ http://education.jlab.org/glossary/abund_ele.html

⁶ <http://chemistry.about.com/cs/howthingswork/f/blabundant.htm>

⁷ I. McDonald, G. C. Sloan, A. A. Zijlstra, N. Matsunaga, M. Matsuura, K. E. Kraemer, J. Bernard-Salas, and A. J. Markwick, "Rusty Old Stars: A Source of the Missing Interstellar Iron?," The Astrophysical Journal Letters, vol. 717, no. 2, pp. L92-L97, July 2010.

⁸ "Iron: geological information," WebElements. Retrieved 2010-05-23.

⁹ John W. Morgan and Edward Anders, "Chemical composition of Earth, Venus, and Mercury," in Proc. National Academy of Sciences, vol. 77, no. 12, pp. 6973–6977, Dec. 1980.

¹⁰ C. Emiliani, "Planet earth: cosmology, geology, and the evolution of life and environment," Cambridge University Press. P. 152, 1992, ISBN 978-0-521-40949-0.

¹¹ <http://www.rsc.org/periodic-table/element/26/Iron>

¹² P. Frisch, "The Galactic Environment of the Sun," American Scientist, vol. 88, no. 1, p. 52, Jan. 2000.

هسته‌ی آن قرار گرفتند و این امر گرمایی ایجاد کرد که ذرات شیمیابی نخستین و جو نخستین زمین و در پایان اقیانوس‌ها را پدید آورد. آهن مذاب هسته‌ی زمین است که مانند یک مولد غول پیکر، میدان مغناطیسی زمین را پدید می‌آورد که این میدان به نوبه‌ی خود کمریند معروف و ان آلن را به وجود می‌آورد. کمریند و ان آلن مانند سپری زمین را در مقابل پرتوهای مرگبار کیهانی پر انرژی و طوفان‌های خورشیدی محافظت می‌کند و بدین سان از تخریب لایه‌ی ازن توسط این پرتوهای پرانرژی جلوگیری می‌کند. بدون اتم آهن، هیچ حیات آلی در جهان به وجود نمی‌آمد؛ ابر نو اختری پدید نمی‌آمد؛ گرمای کافی در زمین در روزهای نخستین آفرینش بوجود نمی‌آمد و هیچ جو و اقیانوسی پدید نمی‌آمد. هیچ میدان مغناطیسی محافظتی نیز به وجود نمی‌آمد؛ کمریند و ان آلن وجود نداشت و لایه ازن نداشتم؛ فلزی برای تولید هموگلوبین خون نداشتم و هیچ‌گونه متابولیسم اکسیداسیون رخ نمی‌داد. رابطه‌ی نزدیک و باور نکردنی بین آهن و زندگی، میان رنگ سرخ خون و مرگ یک ستاره در آن دور دسته، بیانگر ارتباط تنگاتنگ فلزات و بیولوژی است.^{۱۳}

۲. آهن از دیدگاه قرآن

اهمیت آهن آن چنان زیاد است که در قرآن مجید سوره‌ای به همین نام یعنی الحدید وجود دارد. در آیه‌ی ۲۵ این سوره که سوره‌ی ۵۷ قرآن است خداوند متعال این گونه و تنها در قالب یک جمله از مقاومت آهن (پایدارترین عنصر سنگین بعد از نیکل و متداولترین ماده مقاوم و نسوز^{۱۴}) و سودمندی آن برای زندگی بشر یاد می‌فرماید:

وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِعِلَّمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرَسُولُهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌ عَزِيزٌ^{۱۵}

ترجمه‌ی حجت الاسلام و المسلمين انصاریان: و آهن را که در آن برای مردم نیرویی سخت و سودهایی است، فرود آورده‌یم تا خدا مشخص بدارد چه کسانی او و پیامبرانش را در غیاب پیامبران یاری می‌دهند؛ یقیناً خدا نیرومند و توانای شکست‌ناپذیر است. آیه‌ی بالا حقایق زیر را آن هم در ۱۴ قرن پیش بیان کرده است:

الف. طبق آیه‌ی یاد شده، محل پیدایش آهن در خارج از زمین بوده است زیرا خداوند رحمان فرموده است فرو فرستادیم و گرنه می‌فرمود بخشیدیم، برای شما رام کردیم و یا برای شما مهیا کردیم. در نتیجه‌ی آیه‌ی یاد شده منشأ اصلی آهن روی زمین را آسمان معرفی می‌کند. شاید افرادی نزول آهن از آسمان را در آیه‌ی یاد شده نزولی معنوی تصور کنند به این گونه که رحمتی از جانب خداوند رحیم بوده که به زمین نازل شده است ولی با توجه به آیه‌ی ۴ همین سوره، احتمال اینکه منظور خداوند رحمان نزول فیزیکی آهن می‌باشد تقویت می‌شود. در آیه‌ی یاد شده خداوند رحمان می‌فرماید: "خدا آنچه در زمین فرو می‌رود و آنچه از آن بیرون می‌آید و آنچه از آسمان نازل می‌شود، و آنچه در آن بالا می‌رود را می‌داند."

ب. بر اساس آیه‌ی یاد شده، نیروی سختی در آهن قرار دارد که این نیروی سخت را می‌توان به معنی سفتی آهن تعییر نمود ولی می‌توان از این حد هم جلوتر رفت و با توجه به پیشرفت علم، این معنی را به پایداری و سنگین بودن هسته‌ی اتم آهن نیز تعیین بخشید، زیرا همان طور که گفته‌ی هسته‌ی اتم آهن یکی از پایدارترین هسته‌ها را میان تمامی عناصر دیگر می‌باشد به طوری که در آخرین زنجیره همچوشی هسته‌ای آن هم بعد از انفجار ستاره پدید می‌آید و هسته‌ی آن آن قدر مقاوم است که با وجود انرژی و گرمای بسیار زیاد ناشی از انفجار ستاره، دیگر دچار همچوشی هسته‌ای نمی‌شود.

ج. بر طبق آیه‌ی یاد شده، آهن برای زندگی (بشر) روی کره زمین سودهای فراوانی دارد که تعدادی از آنها که تاکنون شناخته شده پیشتر از نظر گذشت.

بنا بر آنچه گفته شد و تا آنجا که دانش کنونی بشر به ما اجازه می‌دهد می‌توان ۱۱ معجزه در آیه و سوره‌ی یادشده یافت که در ادامه به آنها می‌پردازیم:

¹³ M. J. Denton, "Nature's Destiny: How the Laws of Biology Reveal Purpose in the Universe," The Free Press, 1998, page 198, ISBN: 0-7432-3762-5.

¹⁴ I. McDonald, G. C. Sloan, A. A. Zijlstra, N. Matsunaga, M. Matsuura, K. E. Kraemer, J. Bernard-Salas, and A. J. Markwick, "Rusty Old Stars: A Source of the Missing Interstellar Iron?," The Astrophysical Journal Letters, vol. 717, no. 2, pp. L92-L97, July 2010.

معجزه‌ی ۱. با توجه به آیه‌ی ۴ و آیه‌ی ۲۵، منشأ آهن فضای بیرون از کره‌ی زمین و آسمانی معرفی می‌شود که با یافته‌های علمی قرن بیست و یکم مطابقت دارد. در ۱۴۰۰ سال پیش پی بردن به این حقیقت غیر ممکن بوده است آن‌هم زمانی که طبق نظر دانشمندان ایرانی و یونانی جهان از چهار عنصر آب، خاک، باد و آتش که در ماده‌ای فراگیر به نام اتر شناور بودند تشکیل می‌شد و شکل کنونی طبیعت از لی و همچنین ابدی محسوب می‌شد. این در حالی است که پیامبر بزرگوار اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) درس ناخوانده بودند.

معجزه‌ی ۲. ارزش ابجدی کلمه‌ی آهن در زبان عربی، حدید، برابر $۲۶ = ۴ + ۱۰ + ۴ + ۸$ است و این عدد همان عدد اتمی آهن (تعداد پروتون‌های هسته‌ای اتم آهن) است.

معجزه‌ی ۳. اگر ارزش ابجدی کلمه‌ی الحدید را که اسم سوره نیز می‌باشد را محاسبه کنیم به عدد $۵۷ = ۴ + ۱۰ + ۴ + ۸ + ۳۰ + ۱$ می‌رسیم. همانطور که قبل‌اً گفتیم سه ایزوتوپ پایدار آهن به ترتیب دارای عدد جرمی (جمع تعداد پروتون‌ها و نوترون‌های هسته) ۵۶، ۵۷ و ۵۸ هستند که اتم آهن ۵۷ علاوه بر اینکه میانگین این اعداد است تنها ایزوتوپ آهن است که چرخش هسته‌ای ۰.۵ دارد و مابقی ایزوتوپها دارای چرخش هسته‌ای صفر هستند.

معجزه‌ی ۴. اگر ارزش ابجدی حروف ملغوظ در کلمه‌ی الحدید در آیه‌ی یادشده (وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ) را با هم جمع کنیم به عدد ۵۶ می‌رسیم که فراوان‌ترین ایزوتوپ پایدار آهن در کره‌ی زمین می‌باشد.

معجزه‌ی ۵. عدد ۵۷ که ارزش ابجدی کلمه‌ی الحدید و عدد جرمی اتم آهن ۵۷ است با شماره‌ی سوره‌ی الحدید در قرآن نیز مطابقت دارد.

معجزه‌ی ۶. با شمردن «بسم الله الرحمن الرحيم» اول سوره به عنوان آیه، آیه‌ی شماره‌ی ۲۶ در این سوره به آهن اشاره خواهد کرد که دوباره با عدد اتمی آهن مطابقت دارد. در اینکه آیا «بسم الله الرحمن الرحيم» در اول سوره‌ها آیه است یا نیست اختلاف نظر وجود دارد ولی تمامی امامان پاک سرشت (عليهم السلام) «بسم الله الرحمن الرحيم» را مهم‌ترین آیه‌ی قرآن دانسته و «بسم الله الرحمن الرحيم» را قسمت جدایی ناپذیر سوره‌ها و آیه‌ای مستقل دانسته‌اند. به عنوان نمونه از امام کاظم علیه السلام پرسیدند: کدامیک از آیات کتاب خدای رجمان برتر و بزرگ‌تر است؟ فرمودند: «بسم الله الرحمن الرحيم»^{۱۵}. در پاسخ کسانی که نظر امامان پاک سیرت (عليهم السلام) را مفسران واقعی قرآن هستند نمی‌پذیرند دلایل زیر اقامه می‌گردد:

الف- تکرار آیه در همان سوره یا در سوره‌های دیگر نشان‌دهنده‌ی آن نیست که آن آیه جزء آیات سوره حساب نمی‌شود. مثلاً در سوره الرحمن آیه‌ی فَبِإِيَّ الَّاءِ رَبَّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۳۱ مرتبه تکرار می‌شود ولی کماکان جزء آیات شماره گذاری می‌گردد.

ب- اگر «بسم الله الرحمن الرحيم» جزء آیات سوره‌ها به شمار نمی‌رود چراً گفته می‌شود سوره‌ی توبه «بسم الله الرحمن الرحيم» ندارد و نباید قبل از شروع آن «بسم الله الرحمن الرحيم» گفت؟

ج- تعداد کل «بسم الله الرحمن الرحيم»‌های قرآن ۱۱۴ تا می‌باشد که یکی از آنها در آیه‌ی ۳۰ سوره‌ی نمل آمده است و مابقی در اول سوره‌ها بجز سوره‌ی توبه آمده‌اند. بدین سان تعداد «بسم الله الرحمن الرحيم»‌ها با تعداد سوره‌های قرآن برابر می‌شود. این امر نشان می‌دهد «بسم الله الرحمن الرحيم» اول سوره‌ها باید به عنوان اولین آیه‌ی آن سوره‌ها در نظر گرفته شود.

د- اصولاً ثبت «بسم الله الرحمن الرحيم» در متن قرآن مجید در آغاز سوره‌ها خود کواه آیه بودن آن است، زیرا می‌دانیم در متن قرآن چیزی اضافه نشده و ذکر «بسم الله» در آغاز سوره‌ها از زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) تا کنون رایج بوده است^{۱۶}.

ه- پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) حدیثی از خداوند عزیز و جلیل نقل کرده اند که فرمود: هر کار ارزشمندی که در آن «بسم الله الرحمن الرحيم» ذکر نشود ناقص است^{۱۷}. حال چگونه ممکن است که خداوند رحمان سوره‌های قرآنش را بدون «بسم الله الرحمن الرحيم» آغاز کند و آنها را ناقص باقی گذارد؟

^{۱۵} بحار الأنوار، ج ۸۹، ص ۲۳۸.

^{۱۶} آیت‌ا... مکارم شیرازی و همکاران تفسیر نمونه، (تهران: انتشارات الاسلامیه، چاپ ۲۸، پاییز ۱۳۷۱) ج ۱، ص ۱۷.

^{۱۷} بحار الأنوار، جلد ۷۶، ص ۳۰۵.

و- پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: «بسم الله الرحمن الرحيم» کلید هر نوشته‌ای است^{۱۸}. حال آیا امکان دارد که سوره‌های قرآن بدون کلید باشند؟

ز- گذشته از همه‌ی این‌ها سیره‌ی مسلمین همواره بر این بود که هنگام تلاوت قرآن «بسم الله الرحمن الرحيم» را در آغاز هر سوره‌ای می‌خواندند، و متواتراً نیز ثابت شد که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم، آن را تلاوت می‌فرمود. چگونه ممکن است چیزی جزو قرآن نباشد و پیامبر و مسلمانان همواره آن را ضمن قرآن بخوانند و بر آن مداومت کنند؟

معجزه‌ی ۷. بنابر آنچه گفته شد و با شمردن «بسم الله الرحمن الرحيم»، سوره‌ی الحجید دارای ۳۰ آیه خواهد بود که نشان دهنده‌ی تعداد نوترن‌های فراوان‌ترین ایزوتوپ آهن یعنی ایزوتوپ آهن ۵۶ می‌باشد.

معجزه‌ی ۸. با شماره‌گذاری سوره‌ها از انتهای قرآن به ابتدای آن، شماره‌ی سوره‌ی الحجید ۵۸ خواهد شد که در این صورت به عدد جرمی ایزوتوپ دیگر آهن یعنی ایزوتوپ آهن ۵۸ می‌رسیم.

معجزه‌ی ۹. حاصل تقسیم شماره‌ی سوره‌ی الحجید یعنی ۵۷ بر تعداد کل سوره‌های قرآن یعنی ۱۱۴ برابر با ۰.۵ است و ایزوتوپ آهن ۵۷ تنها ایزوتوپ آهن است که دارای چرخش هسته‌ای ۰.۵ است و مابقی دارای چرخش هسته‌ای صفر هستند.

معجزه‌ی ۱۰. بیشتر آهن موجود در زمین در هسته‌ی آن قرار دارد که دمای آن از دمای سطح خورشید بیشتر بوده و ۳۵ درصد وزن کره‌ی زمین را تشکیل می‌دهد. سوره‌ی آهن نیز به عنوان هسته‌ی سوره‌ها از نظر شماره‌گذاری تقریباً در وسط آنها قرار گرفته است.

معجزه‌ی ۱۱. آهن در میان عناصر دیگر یکی از پایدارترین و مقاوم ترین هسته‌ها را داراست و با گسترش معنی واژه‌ی عربی "بأس" می‌توان این مفهوم را هم از آیه‌ی یاد شده برداشت نمود.

لازم به یادآوری است که کلمه‌ی حید با معنای آهن کلاً در ۵ آیه‌ی قرآن آمده است. در میان این پنج آیه، تنها آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی الحجید موردی است که کلمه‌ی حید به معنی آهن در سوره‌ای به همین نام آمده است. لذا از این آیه و سوره جهت استخراج ویژگی‌های آهن استفاده کردیم. همچنین باید خاطر نشان کرد که خورشید یک ستاره متوسط است و دمای سطح و هسته‌ی آن به ترتیب ۵۸۰۰ و ۱۵.۶ میلیون درجه سانتیگراد است^{۱۹} به همین دلیل حتی بعد از تمام شدن سوختش به هیچ عنوان قادر به تولید آهن و فلزات سنگین دیگر نخواهد بود. ارزش ابجدی حروف در زبان عربی در زیر آورده شده است:

(الف = ۱)، (ب = ۲)، (ج = ۳)، (د = ۴)، (ه = ۵)، (و = ۶)، (ز = ۷)، (ح = ۸)، (ط = ۹)، (ى = ۱۰)، (ك = ۲۰)، (ل = ۳۰)، (م = ۴۰)،
(ن = ۵۰)، (س = ۶۰)، (ع = ۷۰)، (ف = ۸۰)، (ص = ۹۰)، (ق = ۱۰۰)، (ر = ۲۰۰)، (ش = ۳۰۰)، (ت = ۴۰۰)، (ث = ۵۰۰)، (خ = ۶۰۰)،
(ذ = ۷۰۰)، (ض = ۸۰۰)، (ظ = ۹۰۰)، (غ = ۱۰۰۰).

۳. نتیجه‌گیری:

قرآن این نور هدایت، معجزات عددي فراوانی دارد مانند برابر بودن تعداد دفعات تکرار دنیا و آخرت و یا اینکه کلمه‌ی قمر (ماه آسمان) به تعداد ۲۷ بار در قرآن آمده است که نشان دهنده‌ی زمان یک دور گردش ماه به دور زمین نسبت به ستارگان دوردست و همچنین زمان یک دور گردش ماه به دور خودش است. علاوه بر این، می‌توان به ۱۹ رابطه ریاضی دقیق در آیه‌ی "بسم الله الرحمن الرحيم" که از نظر اهل بیت (علیهم السلام) مهمترین آیه‌ی قرآن است اشاره نمود. شاید شمردن آنها و دانستن درستی آنها برای افرادی که وقت ندارند یا نمی‌توانند موضوع را دنبال کنند غیر ممکن باشد. اما آیه ۲۵ سوره‌ی الحجید با ۱۰ معجزه‌ای که تاکنون از آنها به دست آمده راحت‌تر توسط عموم مردم مورد استقبال قرار می‌گیرند. خداوند مهربان صریحاً در ادامه‌ی همین آیه دلیل فرو فرستادن آهن از آسمان را (که بیان این موضوع در ۱۴۰۰ سال پیش معجزه است) روشن ساخته است و آن آزمایش افرادی است که با توجه به این معجزه آیا در غیبت پیامبران و امامان (علیهم السلام)، به خدای رحمان و پیامبرانش یاری می‌رسانند و از دین نهایی که خداوند حکیم آنرا برای انسانها پستدیده و تمامی پیامبران (علیهم السلام) برای تکمیل آن برانگیخته شدند دفاع می‌کنند یا خیر. خداوند متعال توفیق اطاعت

^{۱۸} الجامع الصغیر، ج ۱، ص ۴۸۱.

^{۱۹} <http://nineplanets.org/sol.html>

از خودش، پیامران و امامان (علیهم السلام) را به تمامی انسانها در سراسر جهان عنایت فرماید. این مقاله دیدگاه امامان پاک سرنشت (علیهم السلام) را که «بسم الله الرحمن الرحيم» در اول سوره‌ها را جزء آنها دانسته و آن را آیه‌ای مستقل به شمار می‌آوردنند مجدداً تأیید می‌نماید.